

Doma in po svetu

PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV

Včeraj prva pošiljka ameriških »cruise« raket prispela v Anglijo

LONDON, V. Br. — Včeraj je ameriško vojaško transportno letalo pripeljalo prvo pošiljko novih raket »cruise«, ki jih bodo ZDA v soglasju z zavezniki v NATO postavile v 5 državah. Anglija jih bo dobila 160, Italija 112, Zvezna republika Nemčija 96, Belgija in Nizozemska pa po 48. Nove rakete so zelo učinkovite in nevarne za ZSSR. NATO države so že obljubile, da bodo te rakete odstranile, ako bodo Sovjeti pristali na pametno kompromisno rešitev, ki bi omejevala oboroževalno tekmo med Zahodom in Vzhodom. V teku so pogajanja med ZDA in ZSSR v Ženevi, Švica, vendar ta pogajanja, ki naj bi se nadaljevala do konca leta, še niso rodila najmanjšega uspeha.

Prihod novih raket v Anglijo je presenetil kakih 200 žensk, pripadnic protivojnega gibanja, ki stalno demonstrirajo pred omenjenim oporiščem. Pričakovale so namreč, da bodo rakete prišle danes. Čeprav razočarane, da protesti niso uspeli, so zatrdile, da bodo nadaljevale in da se jim bo pridružilo veliko novih demonstrantov v naslednjih tednih. Ko je obrambni tajnik Michael Hesseltine obvestil parlament o prihodu raket, so mnogi poslanci ploskali, drugi pa žvižgali.

Predsednik Reagan končal enotedenski obisk v Japonski in Južni Koreji

WASHINGTON, D.C. — Včeraj se je vrnil v Belo hišo predsednik Ronald Reagan, ki je končal obisk v Japonski in Južni Koreji. V krajšem nagovoru ob vrnitvi je Reagan dejal, da je povsem zadovoljen z izidom obiska. Prijateljske vezi med ZDA in Japonsko ter Južno Korejo so še močnejše, je dejal. O svojih sestankih z japonskimi državniki je predsednik povedal, da so našli skupen jezik, ki bo lahko vodil do vidnih uspehov na področju medsebojnega trgovanja. V podrobnosti pa Reagan ni šel.

Med obiskom v Južni Koreji je predsednik obiskal demarkacijsko črto, ki ločuje obe Koreji, pri tem pa se srečal z ameriški vojniki, nastanjenimi ob tej črti. Ta obisk je naredil močen vtis name, je poudaril Reagan. Potrjen sem bil v svojem prepričanju, da moramo biti vedno pripravljeni braniti svobodo pred tistimi, ki bi jo uničili oz. ukinitili.

Novi spopadi v Libanonu — Ameriška bojna letala zopet nad Bejrutom

BEJRUT, Libanon — Pripadniki Druse vojske so zopet obstreljevali krščanski del vzhodnega Bejruta. Enote redne libanonske vojske so pa imele spopad z Druse vojniki na hribu Souk el-Gharb. Ameriška bojna letala so letela nad Bejrutom, vendar brez kakega streljanja.

Na obisku v Bejrutu je novi ameriški veleposlanik za Srednji vzhod Donald H. Rumsfeld, ki je imel sestanek s predsednikom Aminom Gemajelom. Gemajel je imel namen, obiskati Damask in se srečati s sirskim predsednikom Hafezom Assadom, a je moral Assad prestati operacijo zaradi vnetja slepiča.

Pogajanja med voditelji raznih libanonskih političnih, etničnih in verskih skupin niso imela doslej nobenega uspeha, čeprav premirje med njihovimi oboroženimi enotami v glavnem še velja. Osrednji problem je razdelitev politične moči v Libanonu. Muslimanci niso pripravljeni pristati na nadaljevanje krščanske večine v vladi, krščanska

falangistična stranka pa trdi, da je to potrebno za mir v državi.

V Tripoliju, v severnem Libanonu, še trajajo spopadi med sprtimi frakcijami PLO. Jasir Arafat je dejal, da bo ostal v Libanonu, njegovi nasprotniki v PLO pa pravijo, da tega ne bodo dalj časa trpeli.

Vlada na Poljskem povišala cene mnogih vrst hrane — Solidarnost proti

VARŠAVA, Polj. — Preteklo soboto je poljska vlada povišala cene mnogih vrst hrane, pri tem pa je bil zopet prizadet življenjski standard navadnega državljana. Perutninsko meso je dražje kar za 70 odstotkov, kruh in pecivo za 50, maslo za 45, drugo meso za 40 odstotkov. Obenem je vlada odredila povišanje plač za delavce z najnižjimi dohodki.

V izjavi je vlada poudarila, da je pripravljena poslušati mnenja občanov glede najnovejših povišanj. Ker so bila povišanja znana vnaprej, so mnogi Poljaki hiteli v trgovine za omenjene predmete. Predstavniki vlade menijo, da so pametnejša pogostejša, a manjša povišanja cen, ne pa odlašanja, ko bi bila neobhodno potrebna ogromna povišanja.

Prepovedano delavsko gibanje Solidarnost je ostro obsodilo povišanja in poziva delavce in druge Poljake po vsej državi, naj demonstrirajo proti podražitvam. Kot kaže, do večjih demonstracij ne bo prišlo.

Atentatorja v Atenah ubila ameriškega vojaškega atašea

ATENE, Gr. — Danes dopoldne sta dva atentatorja ustrelila ameriškega vojaškega atašea Georgea Santisa, ki je bil na mestu mrtev. Atentatorja sta izginila brez sledu.

V zadnjih dneh so v amerškem veleposlaništvu pričakovali atentat ter poostriili varnostne ukrepe. V Grčiji je aktivnih nekaj manjših terorističnih skupin, ki nasprotujejo grškemu članstvu v NATO in navzočnosti ameriških vojaških oporišč. V zadnjih letih je bilo več atentatov na ameriške diplomate in vojake. Tudi socialistična vlada Georgea Papandreouja ni naklonjena ZDA kljub temu, da je pristala na nadaljevanje grškega članstva v NATO in navzočnost NATO oporišč v državi.

Ameriški škofje zbrani na letnem zborovanju

WASHINGTON, D.C. — Zbralo se je v tem mestu 300 katoliških škofov, ki se udeležijo letne seje škofovske konference. Nadškof John Roach, ki vodi škofijo St. Paul-Minneapolis, je dejal novinarjem, da bodo ameriški škofje tudi v bodoče razpravljali o perečih političnih vprašanjih. Tako bo na letošnjem sporedu razprava o ameriški zasedbi Grenade. Pred leti bi o taki zadevi škofje ne razpravljali.

Nadškof Roach je rekel tudi, da so škofje pripravljeni govoriti o spornih verskih in političnih zadevah kljub temu, da poudarja papež Janez Pavel II., naj se škofje zanimajo več za obrambo in uveljavljanje stališč Cerkev do splava, vloge žensk v Cerkvi itd. To bomo storili, je dejal nadškof Roach, bomo pa tudi zavzemali stališča do raznih drugih vprašanj, tudi političnih.

Najnovejši podatki o Grenadi

WASHINGTON, D.C. — Pentagon je objavil poročilo o številu žrtev v ameriški zasedbi Grenade. Ubitih je bilo 18 ameriških vojakov, ranjenih pa 113. Padlo je 42 Kubancev, 57 jih je pa bilo ranjenih. Padlo je 21 civilistov na Grenadi.

Iz Clevelanda in okolice

Sv. maša za škofa Rožmana —

V nedeljo, 20. novembra, dopoldne ob 10.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. škofa dr. Gregorija Rožmana. Tabor DSPB vabi svoje člane in vse Slovence, da bi se te sv. maše udeležili.

Prodaja peciva —

Članice Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti bodo imele prodajo peciva v soboto in nedeljo, 19. in 20. novembra ter prosijo za pomoč v kuhinji in za domače pevico. Prodaja je povezana z zahvalnim festivalom pri fari in bo prebitek izročen Fr. V. Tomcu za potrebe cerkve. Vabljeni ste tudi na ta festival in da poskusite srečo, saj boste morda dobili purana za vaše kosilo na Zahvalnem dnevu!

Žalostno sporočilo —

Nežka Golobič, Russell Ave. v Euclidu, je dobila žalostno sporočilo, da ji je na Vrtači pri Semiču umrl brat Štefan Hočevar. Poleg omenjeje zapušča tukaj še brata Matijeta in Rudita Hočevar, sestro Pepco Gombač z družino v Chicagu, sestro Tončko por. Stezinar v Torontu, Kanada ter ostale sorodnike v Sloveniji. Naše sožalje.

Za tiskovni sklad —

ICON Promotions, Akron, Ohio, je daroval \$25 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Hvala lepa!

Župan Voinovich predlaga povišanje davkov —

Današnji Cleveland Plain Dealer poroča, da bo župan George V. Voinovich prosil za povišanje davkov. Po tem poročilu potrebuje mestna uprava 45 milijonov dolarjev več dohodka. Posebne volitve o tem povišanju bodo sklicane 27. marca 1984. V mestni upravi trdijo, da bo letošnji proračunski primanjkljaj dobrih 16 milijonov dolarjev, mestni uslužbenci pa že zahtevajo povišanje svojih plač. Težko je verjeti, da bodo clevelandski volivci zopet glasovali za povišanje davkov.

Novi grobovi

Morris Mandel

Umrl je Morris Mandel, ki je mnoga leta lastoval in vodil Mandel trgovino s čevlji v prostorih na 6125 St. Clair Ave., zelo blizu tiskarne Ameriške Domovine. Bil je trgovec kar 67 let, vse do lani, ko je trgovino prodal in se upokojil. Bil je mož Mary, roj. Golob, oče Mrs. Faith Levitt (Indianapolis, Ind.), E. Julesa in Davida (oba v Kalif.), 8-krat stari oče, brat Leonarda, Mrs. Rose Son in že pok. Mrs. Ruth Feigenbaum. Pogreb je bil včeraj, v ponedeljek.

Korotan ima pevsko vajo —

Pevski zbor Korotan ima pevsko vajo v soboto, 19. novembra, zvečer ob 7.30 v zgornji sobi SND na St. Clairju. Vabljeni tudi novi člani.

Ne pozabite —

Jutri, v sredo, bo na programu »Morning Exchange« na kanalu št. 5 gostoval dr. Ivan Podobnikar, zdravnik iz Columbusa, kjer lastuje bolnišnico. Govoril bo predvsem o bolečinah, povezanih s hrbtnico.

Zmagovalci —

Na Novemberfestu pri Sv. Vidu, ki se je uspešno končal preteklo nedeljo zvečer, so nagrade prejeli sledeči: prvo nagrado, v znesku \$1000, je prejel Brandon Conway, drugo, \$500, Linda Phillips, tretjo, \$300, pa Richard Miklacić. Po \$100 so pa prejeli Kelly Ann Kilker, Marija Stojin, H. Milligan, Marija Rus, Mary Urbancic, Maruša Pogačnik in Terezija Klemen.

Zadušnica —

V četrtek, 17. novembra, zvečer ob sedmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za rajnega Antona Znidarsica, ki je umrl 25. oktobra v Parizu, Francija. Pokojnik je bil mož Mary, sestre ge. Anne Brodnik. Bog mu daj večno luč.

Žalostna vest —

Lojze Jarem je prejel žalostno vest, da mu je umrla mati Terezija Jarem, v vasi Krušni vrh - Dobrnič, v Sloveniji. Poleg omenjenega tukaj zapušča tudi hčerko Joži Rus z družino, v Sloveniji pa sina Jožeta z družino in hčer Marijo Stojin.

Obletnica poroke —

V soboto, 20. novembra, bosta praznovala 63. obletnico poroke John in Frances Perse z 20730 S. Lake Shore Blvd. v Euclidu. Iskrene čestitke od osebja pri Ameriški Domovini!

Seja —

Klub upokojencev za St. Clairsko okrožje ima sejo v četrtek, 17. novembra, popoldne ob 1.30 v spodnji dvorani SND. Vabi se članstvo, dobrodošli so tudi novi člani. Po seji zabava za vse.

VREME

Oblačno in vetrovno danes z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 46 F. Tudi jutri bo oblačno in vetrovno, a veliko hladneje. Najvišja temperatura okoli 37 F. V četrtek spremenljivo oblačno z najvišjo temperaturo okoli 40 F. V petek deloma sončno, v soboto pa zopet oblačno z najvišjimi temperaturama v srednjih 40-ih F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — Editor

Published Tuesdays and Fridays except first two weeks
in July and one week after Christmas

NAROČNINA:

Združine države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za mesece
Kanada in dežele izven Združenih dežav:
\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja; \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih dežav; \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for 3 months
Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 86 Tuesday, November 15, 1983

Politika in politiki

I. Politika

Politika je na slabem glasu. Morda tako posebno pri nas Slovencih, kjer se je bila v polpretekli dobi izrodila v ostro, neprimerno in škodljivo strankarsko-politično borbo daleč prek skrbi za javni ljudski blagor. Spopadi so se večkrat odigravali na pretirani netolerantni svetovno-nazorski bazi, in povzročali težke spore, ki so imeli bore malo ali pa sploh nič opraviti z ljudskim blagom, dostikrat pa bili naravnost cokla napredku posameznika, družbe in naroda.

Vendar je resnici na ljubo treba naglasiti, da so se v zgodovinsko odločilnih, za narod kritičnih, trenutkih take borbe ustavile pri demokratičnih strankah. V usodnih borbah za osvoboditev izpod avstrijskega nemškega jarma jeseni 1918 so stale v eni bojni črti; prav tako po vdoru nemških in italijanskih armad na slovensko ozemlje aprila 1. 1941. Združenim v enotno fronto jim je skočila v hrbet komunistična partija, katera itak ni zgrajena na demokratičnih principih.

Kljub takim zgodovinskim resnicam ima pri nas politika slab glas. Le preradi pretirano obsojamo kar je bilo slabega, neradi in z obotavljanjem in pomisleki priznavamo, kar je bilo dobrega. Potem pa na vso besedo »politika« pade sum, da je nekaj takega, kar je treba odklanjati, izogibati se ali se celo norčevati iz nje. Ti pojavi so v zadnjem času našli komentar tudi v AD, kar je povod, da to pišem.

Gotovo ste brali v tem listu, kako je frančiškanski brat Silvester na zgledu dveh mačk pokazal, kaj je politika. Stiskal je mačja repa na koncu tako dolgo skupaj, da sta mački podivjali, »planili ena v drugo in so do krvavega obdelovali«. Brat Silvester je ta dogodek pojasnil: »... pokazal sem, kaj je politika. Ljudje bi lahko mirno živeli eden poleg drugega - in bi - če bi ne bilo politikov, ki stiskajo za repke, da se razvname boj in začnemo skakati eden v drugega, ko večkrat prav ne vemo, kako in zakaj.«

V eni izmed drugih števil AD je bilo v poročilu iz Kanade zapisano: »To osnovno, gonilno misel v slovenski poveljni emigraciji v Kanadi (za romanje v Midland, kjer so umirali kanadski mučenci, da tam sorodniki in prijatelji slovenskih mučencev obujajo spomin nanje) ne more zbrisati ne čas, ne prizadevanje nekaterih pridigarjev, ki se skrbno ogibljejo, da pred oltarjem kanadskih mučencev ne spregovorijo nobene besede o slovenskih mučencih. Letos je bilo pred slovenskim križem slišati celo vprašanje ali bo spominska svečanost političnega značaja...«

Tako velik je strah pred - politiko tudi tam in takrat, ko naj bi se obujal spomin na umiranje za božjo idejo.

Kaj pa je pravzaprav politika? V pogovornem jeziku je odgovor na to vprašanje kratek: Politika je delo za javni blagor. Toda to je preveč splošna in ohlapna pojasnitev te tako dostikrat rabljene besede in njenega pomena. Poskusimo besedo politika bolj podrobno in točno opredeliti. In bomo našli, da je politika vsaka javna akcija posameznika ali skupine, ki si načrtno prizadeva spremeniti obstoječe življenjske pogoje ljudi na boljše. Seveda slaba, napačna politika lahko takšno spremembo napravi na slabše, a to ni namen politike, marveč njen izrodek. Življenjski pogoji so na različnih področjih človeškega življenja različni, radi česar je tudi prizadevanje, da bi se izboljšali, različno. Saj je vrsta političnih akcij zelo razsežna. Govorimo o narodni politiki, o socialni, gospodar-

(Dalje na str. 4)

Clevelandski slovenski radijski in TV klub praznuje obletnico obstoja 22. novembra

CLEVELAND, O. - V četrtek, 24. novembra, na Zahvalni dan, bo praznoval 22. obletnico obstoja Clevelandski slovenski radijski in TV klub, ki ga voda vsa ta leta napovedovalec Tony Petkovšek, organizacijsko pa John Pestotnik, sicer ob pomoči lepega števila prostovoljcev in podpori širše slovenske skupnosti.

Tudi letos se bo vršila prireditve v prostorih višje šole sv. Jožefa na E. 185. cesti in Lake Shore Blvd. Vstopnice so v predprodaji in stanejo \$4 na osebo, pri blagajni na dan prireditve pa bodo \$4.50. Pričetek bo ob 6. uri zvečer, prvih 1000 obiskovalcev pa bo nagrajenih z lepimi cvetljicami.

Na tej vsakoletni in vedno zelo obiskani prireditvi bo gostovalo zelo veliko ansamblov. Nekateri bodo igrali v gornji dvorani, drugi v spodnji, tudi v veži, ko boste prišli v avditorij, boste slišali polke in valčke.

V gornji dvorani bo ob 6. uri začel igrati Vadjalov orkester, ob 7.30 bo nastop Roger Bright orkestra iz Wisconsin, ob 8.30 bo igral Louie Bashell, ki nosi naslov »Milwauški kralj polk«, ob 9. uri bodo v svojih krasnih narodnih nošah nastopili plesalci in plesalke Slovenskega folklornege inštituta, ob 9.30 bodo predstavljeni razni gosti, potem bo igral harmonikar Chuck Baloh.

Med posebnostmi večera bo nastop orkestra »Veseli Slovenci« pod vodstvom Dušana Maršiča ter pevke Marije Ahačič-Pollakove iz Toronta, ki je nekoč pela pri Avsenikih. Ta nastop se bo začel ob 10. in bo trajal dalj časa, ker bo zadnja skupina — Markic-Zagger orkester — nastopila šele ob 11.30 zvečer.

V spodnji dvorani bo začel igrati ob 6.30 zvečer Brian Papesch orkester, ob 8. bo s svojo kromatično harmoniko (concertino) nastopil Don Gralak, ob 9.30 bo igrala Yukon (Pa.) harmonikarska skupina, kateri bo sledila ob 10.30 Mesabi harmonikarska skupina, ki bo prišla gostovat iz severne Minnesote, ob 11. pa bo večer v spodnji dvorani zaključil John Detelich iz Youngstowna, Ohio.

V veži avditorija bo prihajajoče obiskovalce začel ob 5.30 popoldne sprejemal na svojem »cordovoxu« Eddie Andres.

Clevelandski slovenski radijski in TV klub je bil ustanovljen pred 22 leti, da bi pomagal Tonyju Petkovšku pri svoji radijski oddaji. Sedaj oddaja g. Petkovšek na postaji WELW (1330 AM) od 4. do 5. popoldne od ponedeljka do petka, ob sobotah pa od 12. uri opoldne do 2. pop. Poleg glasbe poročajo g. Petkovšek in njegovi sodelavci o društvenih prireditvah ter prenašajo številnim poslušalcem druge zanimive novice.

Vstopnice za prireditve se dobe v trgovini Tony's Polka

Village, 971 E. 185 St., Cleveland, Ohio 44119 (tel. 481-7512).

Seveda bo odprta kuhinja, kjer boste našli razne sendviče

Koroški študentje-štipendisti za leto 1983/84

FOWLER, Kans. - Z velikim veseljem in z globoko in pristrčno hvaležnostjo vsem dobrotnikom, priobčujem danes imena koroških študentov, ki so dobili štipendije, da lahko stanujejo v Mohorjevem Domu in obiskujejo Slovensko gimnazijo v Celovcu. Posebni odbor, ki dobro pozna gmotni položaj dijakov, je izbral sledeče:

Prvi razred:

Dovjak Daniel, doma iz Sele-Kot

Gabrutsch Andrej, doma iz St. Jakoba v Rožu

Golavčnik Mihael, doma iz Globasnice

Janach Fabienne, doma iz Krive Vrbe

Kuchling Krista, doma iz Štrihole

Ogris Mihaela, doma iz Podena pri Podgorju

Tratter Marjetka, doma iz Črgovič

Triesnig Kristi, doma iz Loč

Wutte, Emica, doma iz Male vasi pri Globasnici

Drugi razred:

Dovjak Marija, doma iz Sele-Kot

Gabrijel Marjan, doma iz Les pri Podrožci

Hribernik Mili, doma iz Dvorca

Ogris Daniela, doma iz Drabunaz

Picej Marija, doma iz St. Primoža

Wuttej Natalia, doma iz Pogerč

Tretji razred:

Galloob Verena, doma iz Žužalč

Gotthard Peter, doma iz Dullach pri Brdu

Kelich Johannes, doma iz Sel - Šajda pri Borovljah

Oraže Damijan, doma iz Sel pri Borovljah

Rosenzopf Anton, doma iz Podgore

Četrti razred:

Dovjak Adalbert, doma iz Sel - Srednji Kot pri Borovljah

Vseh skupaj je 21. Vsem študentom pristrčno čestitamo in upamo, da se boste s svojo pridnostjo izkazali vredni naših darov.

Morda se kdo vpraša, zakaj se ubijam s temi stvarmi. Moji spomini gredo daleč nazaj v moja dijaška leta. To so bila leta strašne gospodarske depresije in revščine. Večkrat sem bil lačen kot sit. Fižol (rekli so nam »fižolajnarji«), zelje, kislja repa, žganci, močnik, kaša, krompir in kruh, to je bil naš jedilni list in še tega vsega premalo.

Majhen košček mesa ob nedeljah je bil poseben praznik. Hlebček kruha, ki mi ga je dala dobra gospa v Ljubljani, sem jedel po drobtincah, ne po koščkih. Tako je bilo vsa gimnazijska leta.

in drugo hrano in pecivo, odprt bo tudi bar. Članstvo Slovenskega radijskega in TV kluba vas vljudno vabi, da se udeležite Zahvalni dan polke zabave v četrtek, 24. novembra, od 6. ure zvečer pozno v noč!

Urednik

Dobro vem, da so enako usodo delili mnogi darovalci, posebno duhovniki, ki sedaj tako vneto podpirajo našo akcijo. Tako vemo, kaj je revščina, zato sedaj radi pomagamo revnim dijakom, kolikor pač moremo.

Drugi razlog je pa situacija na Koroškem. Dobro se zavedamo, kako važno je vzgojiti katoliško, slovensko inteligenco, ki bo v bodoče vodila naše ljudi na Koroškem v katoliškem in slovenskem duhu. Brez teh bodo koroški Slovenci prej ali slej umrli, kajti nemški škorenj in komunistični srp in kladivo jih hočejo uničiti. Zato je naša narodna in krščanska dolžnost, da jih ne pozabimo.

Radi teh razlogov se tudi v bodoče zanašam na pomoč ameriških in kanadskih Slovencev. Kar takoj bomo pričeli zbirko za prihodnje šolsko leto. Naj tu omenim, da je zadnji čas darovala ga. Angela Gospodarič iz San Francisc, Kalif. \$60. Prav lepa hvala!

Rad bi se tudi pristrčno zahvalil g. Jankotu Uranku v Celovcu, ki tako odlično in točno vodi vse denarne zadeve na Koroškem. Vsi dobrotniki, ki pošljete celotno (\$500) šolnino, ga dobro poznate iz njegovih pristrčnih pisem.

Vse darove tudi v bodoče lahko pošljete na moj naslov:

Rev. John Lavrih

P.O. Box 38

Fowler, Kansas 67844

Golaž in polenta!

»Slovenska pesem« v Chicagu vabi na dobro slovensko kosilo

JOLIET, Ill. - Golaž in polenta — to je pravo slovensko kosilo, ki nam ga obetajo izvrstne slovenske kuharice z najboljšim receptom v nedeljo, 27. novembra 1983, v svetofestanski dvorani v Chicagu, Ill. Servirale bodo od 11.30 do 2. ure popoldne. Poleg okusnega golaža in polente nam bodo postregle še s solato, kruhom in kavo — brez domačega peciva pa seveda tudi ne gre. Za prigrizek bo torej dovolj jabolčnih strudljev in sladic.

Kosilo prireja pevski zbor »Slovenska pesem«, ki vas vljudno vabi. Vstopnice stanejo po \$4 na osebo in jih lahko dobite pri vseh članih zbora. Ves prebitek kosila bo v pomoč stroškov koncerta, ki ga zbor pripravlja 31. marca 1984 v Torontu, Kanada.

Po kosilu bo »Slovenska pesem« nastopila v muzeju Science and Industry in sicer popoldne ob 3.30. Že več let sodelujejo zbor, folklorni ple-

(dalje na str. 4)

Odprto pismo ameriškim Slovencem

(To pismo je nam posredovala ga. Maria Končar, ki bo zbirala prispevke za obnovo cerkve Sv. Jošta nad Kranjem. Preberite sicer zanimivo vsebino pisma ter tudi priporočilne besede škofa Stanislava Leniča. Več podatkov o zadevi boste lahko dobili pri ge. Končar, ki jo lahko pokličete na tel. 486-7346. G. in ga. Končar sta lastnika Model mesnice na 610 E. 200. cesti v Euclidu. Urednik A.D.)

Kranj, Slovenija
8.VIII.1983

Dragi rojaki!

Med letošnjim bivanjem v svoji rojstni domovini nas je nad Sv. Joštom nad Kranjem obiskala ga. Maria Končar.

S pomočjo njene plemenite pobude, da bi ameriški Slovenci pomagali obnoviti to svetišče na gori, se obračamo na Vas, dragi rojaki, bratje po krvi in trdni v Kristusovi veri.

Z darovi in prostovoljnim delom so domačini letos prekrili kapelo Marije Snežne in meznarijo. Pričeti smo začeli z deli za obnovo cerkve same. Že samo vzdrževanje velikega poslopja, ki je izpostavljeno vremenskim nevarnostim, je zahtevno in drago. Zob časa je močno načel streho samo, tako, da zamaka na cerkveni svod in teče celo na Svete stopnice. Popravilo ni več mogoče, ker je kritje v celoti dotrajano, zato bi bila rešitev le v celotni novi kritini cerkve in obeh zvonikov. V ta namen bi potrebovali 6.000 kg bakrene pločevine, ker le bakrene strehe se v naših alpskih vremenskih pogojih obnesejo in so

tudi trajnejše kot pločevinaste ter še barvati jih ni potrebno.

Polovica strešne površine bi pokrili z bakrom: zvonika, svete stopnice, nad oltarjem in stranske lope. Ostalo polovico strehe pa z bobrovcem, ker edino to kritino dovoljuje spomeniško varstvo.

Vsa dela so ljudje, verniki pripravljeni opraviti s prostovoljnim delom. Za obrtniške storitve, les, ostali gradbeni material in dovoljenja pa bi tukajšnji farani zbrali s prostovoljnimi prispevki, kar bi bil v trenutnih situacijah ogromen delež naših kmetov in delavcev.

Že smo skoro opustili vsako upanje, da bi nam bilo mogoče opraviti najpotrebnejše za vzdrževanje cerkve, ko nam je ob obisku ga. Končar obljubila, da bi svoje rojake Slovence seznanila z dejstvi in jih vzpodbudila k pomoči.

Vsaka Vaša pomoč nam bi pomagala in vlila novih moči. Kadar pa bi se Vi vrnili na obisk v domovino, bi Vas Vaš dar, vkovan v streho na gori Sv. Jošta, pozdravljal že na letališču Brnik. Obiskali boste našo faro in z gostoljubjem Vam bomo izkazali svojo globoko hvaležnost.

Vsa naša slovenska delavnost in zagnanost je usmerjena k temu cilju, za našo faro, cilju stoletja: **Prekriti in tako še daljnim rodovom ohraniti to svetišče, nekdanj tako znano po romanjih in češčenju sv. Jošta, sv. Ane in Svetih stopnic ter Žalostne Matere Božje.**

Sv. Jošt Vam želimo na kratkem in preprostem načinu predstaviti, prikazati njegovo zgodovino in njegovo pomembnost za rast vere med slovenskim ljudstvom.

Sv. Jošt nad Kranjem: V ospredju koma Svete stopnice, cerkev z lopo kapela Marije Snežne, pred zvonikom ter nekdanje župnijsko poslopje.

vino in njegovo pomembnost za rast vere med slovenskim ljudstvom.

SVETE STOPNICE

Na Slovenskem so troje svete stopnice, ki so bile postavljene v letih 1751, 1767, 1780.

Sv. stopnice pri Sv. Joštu so bile takoj na začetku obdobja z odpustki, med tem ko na Žalostni gori in pri Novi štifti niso imele te milosti.

ORGLE

Zanimive so orgle: stare -Rumplove (Peter Rumpel, 1822-1860); 1 manual, 8 registrov, brez pedala; na orgelski omari: sv. Cecilija - les, olje 70 x 50 cm.

Orgle so še uporabne in so kot edini primerki v Sloveniji posebno dragocene.

ZVONIVI

Cerkve ima 3 zvonove: 1 bronast, 2 jeklena.

Veliki zvon: Vili Samassa 1834, premer 140,5 cm, teža 1355 kg, glas Des. Znamenit zaradi Prešernovega napisa: »Moj bron je najdel bil v dnu morja, ko Turčije, - Kraljestvo v Heladi končal je Navarin, - Ga kupi romar, ga Samassa v zvon prelije, - Glasim zdaj božjo čast iz svet'ga Jošta lin.«

Zvon je bil vlit iz topov turško-egiptovskih vojnih ladij, ki so bile potopljene v bitki pri Navarinu, ob zahodni strani Moreje okoli 1827. V morje potopljene topove so izvlekli in razprodali pri neki angleški družbi. Nekaj jih je kupil tudi Anton Samassa v Trstu in vliil iz njih šentjoški zvon leta 1834.

Kapela Marije Snežne: V kapeli sta dve plasti slik. Spodnja predstavlja očitno sv. Jošta, ker se pri tleh vidi knjiga in riba. V zgornji plasti je naslikano Križanje, sv. Ana, sv. Andrej, angela iz po-layer-ske delavnice: Götzl ali Ergartner. Slike so danes prebeljene (1954), razen oboka in trikotnega čela.

O sv. stopnicah in Sv. Joštu je zloženih mnogo molitev in pesmi. Takole se na primer glasi preprosta pesem neznanega avtorja:

*Na svobodni gori
Ni zemskih nadlog,
Nad mano, pod mano,
Krog mene je Bog!*

*Tedaj le na goro,
Na sterne verhe,
Me kliče in miče
Me vabi serce.*

Ekspozitna cerkev sv. Jošta na gori stoji vrh 845 m visokega hriba, ki ga imenujejo tudi Sv. Jošt nad Kranjem (danes: Jošt nad Kranjem).

Od prvotne gotske cerkve je ohranjen le majhen del prezbitarija za glavnim oltarjem, ki je bil zidan v 15. stoletju. L. 1735 je bil k temu delu prezbitarija prizidan novi del prezbitarija, t. j. do prižnice.

L. 1739 je bila prizidana še ladja z zvonikom (kronogram: perorgrInorVM pletas sanCto eXtrVXIIt IVDco), l. 1751 pa še »svete stopnice«

Dne 6. junija 1947 ob enajstih ponoči je v zvonik na evangelijski strani cerkve udarila strela: pogorelo je ostrešje na cerkvi in obeh zvonikih, ostala pa je streha nad zakristijama in svetimi stopnicami. Obnovljena je bila streha na cerkvi še isto leto, na zvonikih pa v letih 1954 - 1956. L. 1950 je bila obnovljena cerkvena notranjščina, l. 1964 strehe na zakristijah in stranskih lopah prekrile s pločevino - nameravana obnova cerkvene zunanjsčine pa se je morala preložiti.

Božja pot pri Sv. Joštu na gori je posebno slovela od l. 1730 do l. 1770, deloma zaradi bratovščine sv. Jošta in sv. Ane, deloma pa zaradi svetih stopnic. Vodil jo je rektor, ki je navadno imel v poletju po 5 pomočnikov (operarii). Letno je bilo nad 2.000 maš in nad 50.000 obhajil.

Med rektorji je najmlajši Simon Vačavnik. Svojo službo je nastopil l. 1741 in jo uspešno upravljal do svoje smrti dne 20. julija 1765. Po njegovi zaslugi so bile zidane svete stopnice. Ko je bila božja pot zatrta, so l. 1786 prosile vasi Čepulje, Javornik, Pševo in Zabukovje za samostojno duhovnijo pri cerkvi sv. Jošta, a do ustanovitve ni prišlo.

Svete stopnice 1751 prizidane k pročelju cerkve sv. Jošta. Dolge 10,50, široke 4 m. Vhod vanje je iz lope ob južnem zvoniku - vrh stopnic je kapela Žalostne Matere božje - izhod iz te kapele pa je na kor.

V 28 stopnicah iz brušenega rdečkastega rjavega peščenca so vdelane svetinje (relikvije), in sicer v vsako stopnico po dve. Na obeh straneh stopnic je nekakšna ograja iz istega kamna kot stopnice, visoka 60 cm.

Papež Benedikt XIV. je podelil za obisk teh svetih stopnic te odpustke:

4-krat na leto popolni odpustek;

za vse naslednje obiske odpustek 100 dni ter še 40 dni na vsaki stopnici. Železna plošča s tozadevnim latinskim napisom je še danes ob vhodu na stopnice, napis sam pa je nečitljiv, ker ga je razjedla rja.

Za več informacije o zbiranju pomoči za to cerkev, lahko pišete ali pokličete:

Maria Končar
608 E. 200. St.,
Euclid, OH 44119
(1-216/486-7346)

K pismu oziroma prošnji za pomoč cerkvi Sv. Jošta nad Kranjem, ki sta ga podpisala župnik Ciril Berglez in kaplan Janez Šket, je dodal škof Stanislav Lenič naslednjo izjavo:

Podpisani poznam potrebe pri cerkvi Sv. Jošta in zares toplo priporočam prošnjo za kakršno koli pomoč.

Ljubljana, 3. avg. 1983.

+ Stanislav Lenič (podpis)
škof - gener. vikar

Svete stopnice (Svete štenge)

Notranjščina cerkve Sv. Jošta nad Kranjem

Knjižna ocena

Širjenje bogate dediščine

Prva znanstvena monografija o slovenskem jeziku v angleščini — avtor dr. Rado Lenček

Naši zaslužni rojaki v svetu hvaležno vračajo, kar so jim v mladosti radodarno naklonili kot napotnico njihovi starši. To izpoveduje tudi avtor pričujoče knjige — te prve obsežnejše znanstvene predstavitve slovenskega jezika v angleščini —, ko pravi, da posveča to potrebno in vestno pripravljeno monografijo svojim staršem, ki so ga naučili govoriti po slovensko.

Knjiga je izšla pred koncem lanskega leta pri Slavica Publishers Inc. v Columbusu, Ohio. Njen avtor Rado L. Lenček, je vodilni slovenist v Ameriki in profesor na univerzi Columbia v New Yorku, znan pa je še kot dolgoletni predsednik Society for Slovene Studies.

Delo ima naslov »The Structure and History of the Slovene Language« (Struktura in zgodovina slovenskega jezika) in obsega na svojih 365 straneh jasno obdelana poglavja o zgodovinskem ozadju Slovencev, primerjavo našega jezika z drugimi slovanskimi jeziki in narečji, zgodovino slovenščine in potem pa v petem poglavju, ki je za knjigo središčno, celotno kategorizacijo in razlago oblikoslovja, sklanjatev in

spregatev sodobne standardne slovenščine.

V šestem delu knjige je na izviren način strnjena zgodovina sodobne slovenščine v javnosti, skupaj z njenimi družbeno-jezikoslovnimi problemi oz. koreninami. Sledita dva primerka našega knjižnega jezika (v izvirniku in v angleščini: Ivan Cankar in Ernest Hemingway — Janez Gradišnik), nato še okrog šestdeset strani obsegajoča bibliografska dokumentacija z bibliografijo in povezanimi imenskimi, besednimi, vsebinskimi kazali.

Avtorjev pristop k posameznim poglavjem je svež in skriva za svojimi navidezno lahkotnimi analizami in opisi grmado težaškega dela.

Knjiga je od začetka do kraja zamišljena in napisana za angleški svet, se pravi, da upošteva in uporablja temu svetu znano jezikovno, družbeno in še drugačno terminologijo, računa pa tudi z bralčevo angleško jezikovno in prestavno osnovo.

Marsikje se besedilo dobro pozna, da teče izpod peresa izkušenega predavatelja in razlagalca, ki je vaje vprašanj slovenščine nevedčih poslušal-

cev. Slovenist pa bo ugotovil ob tem še vrsto novih metodičnih interpretacij slovenskega jezikovnega sistema in z njim združenega krajevnega oz. družbenega zaledja.

Posebej velja omeniti jasne zgodovinske prikaze in analitične prognoze, ki se vežejo na zadnje, šesto poglavje, kjer obravnava avtor vertikalne družbenolingvistične sile v sodobni slovenski stvarnosti in prihaja do zaključkov, ki so za današnjo slovenščino laskavi.

Vsi deli knjige so opremljeni s primernimi tabelami in jezikovnimi zemljevidi. V posebnem uvodu seznanja Lenček angleške bralce z geografskim in državnim položajem slovenskega naroda v okviru Socialistične republike Slovenije in SR Jugoslavije, z orisom slovenskega jezikovnega ozemlja, z imenom Slovenci in zgodovinskim nastopom slovenskega jezika in nazadnje še predstavi pojem sodobne standardne slovenščine.

Bibliografija te trdo vezane monografije pokaže, da je delo prof. Lenčka pionirsko na področju znanstvene slovenistike v angleškem svetu. Objavljene razprave so redke (nekaj imen: de Bray, E. Ch. Bidell, J. Ferrel, H. Auty, J. Paternost, itd.) in med njimi je spet največ avtorjevih razprav. Tako zaokroženega dela, kakršnega predstavlja pričujoča Lenčkova knjiga, pa doslej sploh še nismo imeli.

»The Structure and History of the Slovene Language« bo nadvse dobrodošla univerzitetnim študentom (in predavateljem) slovenskega jezika v Ameriki in drugje, večina njenih zgodovinskih in lingvističnih opisanih delov pa bo pomagala odpreti oči in naostri poslušati tudi drugim, ki bi želeli zvedeti nekaj več o slovenščini kot zanje tujem jeziku ali jeziku svojih staršev oz. dedov.

Prav mogoče se mi zdi, da bo knjigo lahko s pridom uporabil tudi resnejši učenec našega milega jezika, ki pozna do-

Golaž in polenta! ...

(nadaljevanje z 2. str.)

salci S.A.R.K. ter slovenska šola v prikazovanju slovenskega miklavževanja in božičnih tradicij na mednarodni prireditvi »Christmas Around the World«.

Letos se lahko vsedete v avtobus po kosilu pri Sv. Štefanu in se peljete v muzej na program in razstavo krasnih božičnih drevesc in jasic iz mnogih narodnostnih tradicij. Avtobusna vozovnica stane \$2. Ako se zanimate, lahko se prijavite enemu izmed članov zbora.

Vsem, ki vam je slovenska beseda in pesem priljubljena, najlepše vabimo, da se udeležite obeh prireditev v nedeljo, 27. novembra. Vsi delamo za eno stvar, naj živimo kjer koli. Skupnost pomeni moč, veselje in prijateljstvo.

Na veselo svidenje!

Za »Slovensko pesem«
Lilijana Čepon

L. P.

(Konec prihodnjič)

Na martinovanju Belokranjskega kluba

Matija Golobič, predsednik Belokranjskega kluba, pozdravlja goste na letošnjem martinovanju, ki je bilo preteklo soboto zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Bil je lep večer, dvorana zasedena, razpoloženje pa veselo.

(Foto: Jim Debevec)

slej samo popularnejše priročnike za učenje slovenščine v izdaji ljubljanskih založb in Slovenske izseljenske matice ali pa morda še koga drugega.

Po podatkih iz te knjige je v svetu dandanes okrog 400.000 Slovencev, med njimi pa je v ZDA 150.000 slovensko govorečih rojakov.

S to svojo znanstveno knjigo se je dr. Lenček pridružil vsem tistim našim zaslužnim možem, ki so v zgodovini seznanjali širni tuji svet z našo bogato kulturno dediščino. V tem našem dragem izročilu pa zavzema naš jezik seveda prvo in najimenojše mesto. In tako je izza vse znanstvene resnosti, ki veže to Lenčkovo delo, mogoče občutiti tudi njegovo veliko ljubezen do slovenščine in slovenstva.

Ivan Dolenc
Večer, Maribor
(5. maja 1983)

MALI OGLASI

V NAJEM

Stanovanje, blizu Grove-wood. Zgoraj, za miren, starejši poročen par. Nič otrok ali živali. Kličite 481-6830.

(86-89)

For Rent

Unfurnished 5 room apt. Reasonable. Near St. Vitus School. Call 881-5158.

(X)

Apt. for Rent

Furnished 3 room apt. 1 person. References. Near St. Vitus parish 431-2674.

(84-88)

FOR RENT

2 furnished apts. 4 rooms each. Near St. Vitus area. No children. No Pets. Security and references. Call 431-8998.

(85-86)

FOR RENT

St. Vitus area. For older single person. 3 room suite, bath & basement. Call 881-2735 after 5 p.m.

(X)

House for Sale

Euclid, off Chardon
4 bdrm brick bungalow.
Call 235-2931

(85-88)

House for Rent

5 rooms, E. 61 St.
Call 944-3144

(85-88)

House Improvements

Electrical, plumbing, painting, etc. Call Ray 278-3081.

(85-86)

FOR RENT

Euclid area - Taking applications

Beautiful dbl. home, 2 bdrms. down, din. rm., lge. kitchen, fam. rm., basement, gar., appliances, cen. air., park-like setting, no pets. Shown by appt.

531-4993 or 382-1773

(X)

SOBO IŠČE

Poslovni človek išče opremljeno sobo s kopalnico, v Euclidu ali Lake Shore okolici. Soba mora dobiti vsaj pred 1. dec. Kličite 531-1082 in vprašajte za Carmen.

(X)

WANTED

1 room with bath, furnished, for an executive person. In Euclid or Lake Shore area. Needed by Dec. 1. Call 531-1082 and ask for Carmen.

(X)

Apartment for Rent

Lake Shore at E. 185 St. No pets. Also need custodian-manager couple.

398-9579

(84-91)

Grdina Pogrebna Zavoda

531-6300
431-2088

17010 Lake Shore Blvd.
1053 E. 62nd St.

Grdina Trgovina
S Pohištvom

531-1235

15301 Waterloo Rd.

Kanadska Domovina

Iz slovenskega Toronta

NOVEMBER — MESEC HVALEŽNOSTI POKOJNIM

November ima po svoji zunanosti žalostno lice. Tako malo svetlobe in toliko teme je v njem. Toplota izginja in povsod je čutiti prihod mraza. V naravi ni življenja, vse odhaja k počitku. Uvelo listje zapušča veje dreves, rast se je ustavila.

Ta mesec je že po zunanosti primeren, da se ljudje spomnijo, da na tem svetu vse mineva. Je veselje in sreča in obilje vsega, pa mine; pride čas, ko je treba vse zapustiti. Je žalost, so nesreče in razočaranja, pa tudi to preide. Ljudje pa odhajajo in puščajo za seboj eno in drugo. In v novembru mislimo nanje, saj nas že zunanja slika narave k temu navaja.

Razumljivo je, da so nam največkrat v mislih in tudi v molitvah naši najbližji, s katerimi ostanemo povezani tudi po tem, ko so odšli. Tudi na prijatelje se še spomnimo, prižgemo svečo, damo celo za mašo. Prehitro pa nam gredo iz spomina pokojni, ki so nam bili v življenju dobrotniki. Med njimi so gotovo taki, ki so to bili iz nadnaravnih ozirrov. Mogoče je dejstvo, da so bili dobrotniki edina vez, ki jih še veže na žive, zaradi česar naj bi ti prižgali svečo, darovali mašo ali vsaj molitev. In ti živi bodo šli za njimi, vsi bomo šli. Ali nas bo taka dobrota preživela? Kdo bo pa za nas prižgal sveče in daroval za maše in molil? To so novembrske misli, ki povezujejo rodove: tiste, ki so odšli, ki so še, in ki bodo prišli oz. prihajajo za nami.

Med dobrotniki so gotovo najbolj pozabljeni tisti, ki so za narod največ naredili, ki so bili dobrotniki znanim in neznanim; to so delavci za narodovo blaginjo, voditelji njegovih usode, usmerjevalci njegovih potov, politični vodniki. Kdo se danes še s hvaležnostjo spominja dr. Antona Korošca, dr. Franca Kulovca? Še na dr. Miha Kreka pozabljamo in za druge komaj še vemo. Ta mesec bo preteklo 14 let od smrti dr. Miha Kreka, ki je omahnil pod težo življenja 18. novembra 1969 v Clevelandu, Ohio.

Prav gotovo je, da moremo dr. Miha Kreka šteti med dobrotnike slovenskega človeka. Res je, da mu za življenja marsikdo ni pripisoval te oznake. Vsak politični delavec (pa ne samo ta!) ima svoje nasprotnike. Eni vedo več in bi bolje znali narediti, drugi so mu nevoščljivi, tretji pa so, kot pravijo, načelno proti. Tako življenje je imel tudi dr. Miha Krek kot slovenski politični vodnik. Hudo pri tem nasprotovanju je samo to, da se politika često tudi obrekne, ne samo opravlja, da se mu pripisujejo zli nameni, da se povečujejo njegove napačne pote-

ze, da se ga obtožuje nedelavnosti in se mu pripisuje krivdo za dejanja, za katera sploh ni bil odgovoren. Vsega tega je bil v preobilni meri deležen pokojni dr. Miha Krek za časa svojega življenja. Vendar pa je po 14 letih že čas, da izstopijo tiste lastnosti, dobre njegove lastnosti, ki napravijo večino nasprotovanj in natančevanje brezpredmetne.

Brez dvoma je bil pok. dr. Miha Krek velik in zaveden Slovenec globoke vere. Kot tak je postal predsednik narodnega odbora Katoliške Akcije za Slovenijo. Kot tak je vodil večinsko slovensko politično stranko SLS, ko so bili nje voditelji v internaciji. Kot tak je bil izvoljen v beograjski parlament. Kot tak je bil slovenski minister v Beogradu, kjer je z dr. Korošcem in z dr. Kulovcem iskreno delal na tem, da bi slovenski narod imel varen dom, zavarovano svobodo in vse možnosti razvoja v okrilju Jugoslavije. Kot tak se s sovražniki slovenskega naroda ni družil. Kot

tak je šel z vlado v London, kjer je vse naredil, kar je bilo v njegovi moči, da bi rešil slovenski narod. Po vojski pa je postal begunec med begunci, ostal z njimi v tujini, zanje delal in istočasno pojasnjeval svobodnemu svetu stališče Slovencev tako med vojno in v revoluciji kot po vojni v emigraciji.

Bil je neumorno delaven, bil je čuteč človek in prav zaradi tega je veliko trpel, ker je moral prenašati očitke in namigavanja, kot da je bil on kriv vetrinske tragedije in sploh slovenske nesreče med in po vojni. Danes so že objavljeni dokumenti, ki dr. Krekov osebnosti ne samo ne obremenjujejo, ampak mu dajo celo priznanje in pohvalo. Bil bi torej že čas, da bi tudi med Slovenci zmagala poštenost in bi priznali: »Delali smo mu krivico, Bog nam odpusti!«

Slovenci imamo veliko podobnih dobrotnikov med pokojnimi. Ne pozabimo jih, da nam bo Bog dal še drugih!

P.M.

Pokojnemu duhovniku Janezu Jeretini v spomin in zahvalo

Vedeli smo, da je bil težko bolan. V njegovem trpljenju smo ga spremljali z molitvijo in upali, upali tudi v čudež, če treba, da bi ga nam Bog še ohranil. Pa je kljub temu, ali pa prav zato novica o smrti č.g. Janeza Jeretine v nedeljo, 6. novembra, težko padla med nas. Odšel je! Dotrpel je. Bog ga je preselil v boljše življenje.

Mogoče ga pa nismo bili vredni! Vsekakor je po večnih načrtih dokončal svojo nalogo na tem svetu. In ta je bila?

G. Janez Jeretina je izšel iz krvaveče Slovenije. Postal je duhovnik, da bi ljudem delil kruh resnice in Kruh najsvetjega zakramenta. In to ie de-

(dalje na str. 6)

Škof Kramberger v Montrealu

V septembru je Slovence v Kanadi obiskal mariborski škof dr. France Kramberger. Med obiskom je vodil tridnevno duhovno obnovo ter blagosloval novo slovensko cerkev sv. Vladimira, ki so jo gradili rojaki v Montrealu. O tem obisku poroča naš »Montrealčan« na 6. str. današnje Ameriške Domovine.

RESOLUCIJA

Občni zbor TABOR, ZDSPB, v Hamiltonu, Ontario, Canada, dne 17. septembra 1983, ugotavlja:

1) sodni procesi in preiskave, ki jih je začela komunistična oblast v Sloveniji proti nekdanjim pripadnikom Slovenskega domobranstva, so predvsem izraz njihovih prizadevanj, da odvrnejo pozornost slovenskih ljudi od katastrofalnega gospodarskega položaja v državi;

2) sklicevanje na mednarodne zakone predstavlja višek hinavstva s strani komunističnih oblastnikov, ki so v poletju 1945, proti vsem mednarodnim, humanitarnim in božjim zakonom, pomorili vsaj 11 tisoč naših soborcev in si tega zločina še danes ne upajo priznati.

3) sklicevanje na zakone takozvane SFR Jugoslavije in uporabljanje teh zakonov v preiskavah in procesih o »prestopkih«, ki naj bi bili zagrešeni še predno so ti zakoni sploh stopili v veljavo, je nesprejemljivo in nesmiselno;

4) v kolikor je potreben kakršenkoli zagovor, smatramo, da je najboljša obramba v napadu in zato naročamo novemu Glavnemu odboru TABOR-a ZDSPB, da preuči možnost neke široko zasnovane protiakcije.

5) Občni zbor poziva vse demokratično misleče Slovence v svetu, da ta naša prizadevanja podpro in omogočijo njihov uspeh.

Hamilton, Ontario,
17. septembra 1983

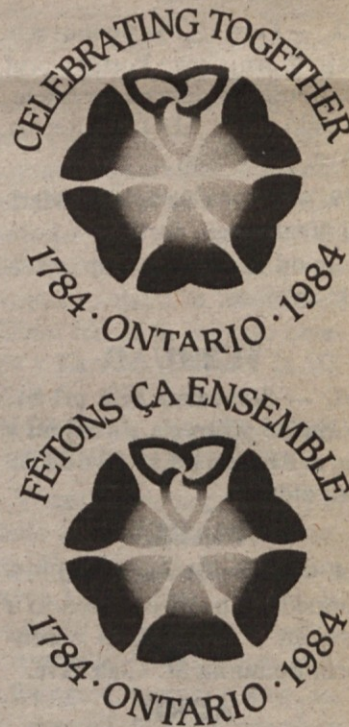
IZ ONTARIJA NARAVNA BOGASTVA

V četrtek, 3. novembra 1983, je sprejel časnikiarje etničnega tiska v prostorih ontarijskega Press Club-a minister za prirodno bogastvo ontarijske pokrajine Mr. Allan W. Pope.

V več kot enournem razgovoru z njim je odgovarjal na vprašanja in razlagal delo in programe svojega ministrstva. Ontario meri - kot sem že poročal - 412.582 kvadratnih milj. V to pokrajino bi torej lahko postavil 43 Slovenij. Ta kanadska pokrajina je verjetno najbogatejša zemlja na svetu, kar se tiče rudnin, lesa, voda, divjačin in parkov. Vse to bogastvo pa nalaga ministrstvu težke dolžnosti, ki jih skuša izvršiti v štirih skupinah oz. oddelkih svojega administrativnega aparata. Ti oddelki so: za rudnine, za zemljo in vode, za gozdove in za razvedrilne priprave v naravi.

Ministrstvo deluje kot varuh narodnega bogastva, ko tega upravlja in ohranja bodočim rodovom. Zanimivo je, da je 87% vse zemlje v Ontariju last vlade, to je t.zv. kronsko zemlja. Ministrstvo za prirodno bogastvo torej skrbi za ekonomsko-socialne koristi ljudstva, ko to naravno bogastvo razvija in ohranja. Kar se porabi, je treba nadomestiti, n.pr. pogozdovanje.

Ministrstvo se tudi prizadeva, da od tega bogastva prihaja čim bolj stalna in čim večja in čim večjemu številu ljudstva korist, kot n.pr. lov, ribolov, proizvodnje kovin, sekanje lesa, počitnikovanje v kampih in podobno. Zato je delo ministrstva kaj različno in često

komplicirano, ker se je treba truditi, da so zadovoljni lovci, ribiči, kmetje, lastniki rudnikov, rudosledci, izletniki, lastniki počitniških hišic in družbe, ki proizvajajo energijo.

Oddelek pri ministrstvu za rudnine skrbi za zlato in sol in gramoz in upravlja rudniški davek. Oddelek za zemljo in vode upravlja kronsko zemljo in vodna pota. Oddelek za gozdove skrbi za pridelek lesa in za pogozdovanje, da lesa ne bo zmanjkalo. Oddelek za razvedrilno v naravi upravlja provincialne parke tako v divjini na severu, kot družinske kampi v bližini.

»Smotrno upravljanje in uporabljanje vseh teh naravnih bogastev, pa je zadeva vseh ljudi, da bodo mogli biti vsi deležni njih blagodati.« Tako je zaključil minister.

Por.

KOLEDAR PRIREDITEV

DECEMBER

3. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti poda opereto »Miklavž prihaja« v šolski dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

4. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje v farni dvorani. Pričetek ob treh popoldne.

10. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti gostuje v Windsor, Kanada, z opereto »Miklavž prihaja«.

31. — Pevski zbor Korotan priredi Silvestrovanje v SND na St. Clair Ave., v spodnji dvorani. Za ples igra ansambel Jasmin.

— 1984 — JANUAR

15. — Banket in ples ob 30. obletnici slovenske radijske oddaje »Pesmi in melodije iz lepe Slovenije« priredijo Fantje na vasi, Kres, Korotan in Lilijska. Pričetek ob 2. pop. v SND na St. Clair Ave. Za ples igrajo ansambli Veseli Slovenci, Alpski sekstet in Jasmin.

21. — Slovenska pristava priredi »Pristavsko noč« v SND na St. Clair Ave.

22. — Fara Marije Vnebovzete priredi srnjakovo kosilo v prid Slovenskega doma za ostarele. Kosilo bo v SDD na Recher Ave. v Euclidu.

29. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti postreže s kosilom od 11.30 do 1. pop. v šolski dvorani.

FEBRUAR

26. — Slovenska šola pri Sv. Vidu bo postregla s kosilom v farni dvorani od 11.30 do 1.30 popoldne.

MAREC

24. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

APRIL

1. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

7. — Pevski zbor Jadran priredi pomladanski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

28. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra orkester Veseli Slovenci.

MAJ

12. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

13. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti poda Materinsko proslavo v šolski dvorani. Pričetek ob 3. uri popoldne.

JUNIJ

3. — Otvoritev Slovenske pristave.

16. in 17. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo za vse pobite slovenske domobrance, četnike in vse žrtve komunistične revolucije, na Orlovem vrhu Slovenske pristave.

24. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

29. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

16. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

OKTOBER

6. — Fantje na vasi priredijo 7. letni koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7. uri. Za ples igra Alpski sekstet.

20. — Tabor DSPB Cleveland prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za zabavo in ples igra orkester Veseli Slovenci.

21. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

10. — Pevski zbor Jadran priredi svoj jesenski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

T.K. General Contractors

We do all carpentry, painting, wall covering, electrical, plumbing, carpeting, roofing and driveway jobs.

TONY KRISTAVNIK, Owner
831-6430

(X)

**FUNERAL
HOME**

Dostojanstvena postrežba po zmerni ceni

Jedilne in družabne sobe na razpolago

28890 Chardon Rd., Willoughby Hills

(1 Block East of Bishop Rd.)

585-5100

Susan Zak Cosic - Funeral Director

Kanadska Domovina

Iz slovenskega Toronta

(nadaljevanje s 5. str.)

lal, najprej med tujci in med svojimi ljudmi v Argentini in nazadnje med rojaki v Kanadi. Lahko zapišem: Bil je blag človek, bil je dober duhovnik, človek iz ljudstva, človek za ljudstvo. V njegovi družbi je bilo prijetno. Užival je zaupanje, ker je bil znan, da je eden redkih, ki svojega mišljenja in zadržanja do revolucije na Slovenskem med vojno ni spremenil in ni imel namena spreminjati ga.

Bil je mož, ki za trenutne ugodnosti tega sveta ni imel naproday svojega prepričanja. Vedel je, da je bila revolucija delo komunističnega brezboštva, in da je bil odpor proti njej narodova sveta dolžnost. V tem prepričanju je živel, je delal, je tudi trpel; bil pa je srečen, kadar je naletel na enako misleče. S tem prepričanjem je stopil tudi pred božji sodni stol. Upamo, da je lahko dajal odgovor, ker mu zaradi njegove doslednosti pot že po tej zemlji ni bila posuta s cvetjem.

To je bil en del njegove življenjske naloge. Možato in pogumno jo je izpolnil.

Drugi del je bilo pa trpljenje. Prvič se je zgodilo, da je med Slovenci v Kanadi trpel in umrl dušni pastir tako rekoč med poklicnim delom med svojimi ljudmi. Kljub vsemu dušnemu pastirovanju je mogoče opaziti, da se vera tudi med Slovenci suši, posvetnost pa bohoti in materializem cvete. Dolga leta ni bilo namreč nikogar, ki bi dušnemu pastirovanju dodal tudi trpljenje in končno življenje. To je storil v junaški meri dobri duhovnik Janez Jeretina. V njegovem trpečem darovanju življenja je torej veliko upanje, da se bo proces usihanja vere, bohote-

POGREB PRILJUBLJENEGA DUHOVNIKA

Kako priljubljen je bil č.g. Janez Jeretina CM med sobratmi in med vernimi Slovenci se je pokazalo te dni, ko je mrtev ležal v odprti krsti in čakal na zadnjo pot na pokopališče.

Pogrebni zavod Ridley na Lakeshore Blvd. je odlično organiziral ure od smrti v nedeljo, 6. novembra, po 12. uri do srede, 9. novembra, ko je bil v zgodnjih popoldanskih urah položen v zemljo na pokopališču Vnebovzeta.

V ponedeljek in torek je bil v poznem popoldnevu prepevjan v cerkev Brezmadežne s čudodelno svetinjo, kjer je ležal pred oltarjem v odprti krsti obdan z belim cvetjem. Ob pol osmih zvečer je bila zanj maša, med mašo pa cerkven nagovor o pokojnem in o smislu smrti in o posmrtnosti.

Verniki, ki so oba dni napolnili prostorno cerkev, so imeli lepo priliko, da so se od pokojnika poslovili s tem, da so ga pokropili, da so zanj molili, darovali mašo in prispevali v dobre namene. In oba dni je bila cerkev polna, kot da bi se vas slovenska srenja hotela posloviti od njega. On pa je z blaženim mirom na obrazu vabil ljudi k oltarju ...

Pogrebne svečanosti so dosegle svoj višek v sredo

nja mlačnosti, nesmisla za trpljenje, proces uživaželjnosti življenja USTAVIL, in da se bodo ravno v tem svetem letu tudi slovenska srca v Kanadi odprla na stečaj Odrašeniku.

Dobri duhovnik Janez Jeretina: Ko Ti privoščimo počitek v miru in plačilo pri Bogu, Te istočasno prosimo, ne pozabi tistih, ki Te na tem svetu tako zelo pogrešajo!

P.M.

Izpod zvona sv. Gregorija Velikega

SLOVENSKI FESTIVAL Slovenian Heritage Festival

125 Centennial North, L8E 1H8 Hamilton, Ont.

Tel.: 416/561-5971

VABILO VSEM SLOVENCEM!

Slovenci župnije Sv. Gregorija Velikega prirejamo in vabimo na SLOVENSKI FESTIVAL, dne 30. junija, 1. in 2. julija 1984.

Festival bo ob dvestoletnici Ontarija. Namen tega praznovanja je prikazati lepoto in običaje Slovenije vsem, zlasti mladini.

Kako cenimo našo dediščino bomo pokazali s predavanji, razstavo in prireditvami. V nedeljo se bomo srečali pri slovesni sveti maši v novi cerkvi.

Vljudno vabimo vse slovenske skupine, da se pridružijo našemu praznovanju s svojimi točkami. Tako bi s svojim nastopom prispevali k lepšemu doživetju slovenske kulture. Prosimo, da nam vsaj do konca novembra odgovorite, kako želite sodelovati. Veseli bomo, če povabite tudi znance in prijatelje.

Že vnaprej se Vam zahvaljujemo za sodelovanje in — NASVIDENJE V HAMILTONUI

Pripravljalni odsek

Tel.: 416-664-5240

dopoladne, ko se je že precej pred 11. uro zbrala velika množica za zadnje slovo. Kakih sto jih je prišlo tudi iz Montreala iz župnije sv. Vladimira, kjer je pok. g. Janez župnikoval skoraj sedem let. Prišla je tudi pokojnikova 93 let stara mati, sestra in dva brata iz Amerike. Prišel je bratranec iz Rima duhovnik Tone Štrukelj. Ta dan je bila 36. obletnica, odkar je bil pokojni posvečen v duhovnika.

Že pred enajsto uro je bila vsa cerkev Brezmadežne polno zasedena. Bili so to trenutki molka, ko so misli ljudi odhajale k pok. duhovniku v večnost in je on molče klical množici: na svetu je vse minljivo, ostajata nam samo Bog in večnost. V to tišino je prispela procesija s križem na čelu, v njej pa je škofa dr. A. Ambrožiča spremljalo 21 duhovnikov, med njimi 10 župnikov. Bili so to: č.g.g. Janez Kopač, župnik Brezmadežne, Ivan Plazar, župnik pri Mariji Pomagaj, F. Letonja, župnik sv. Vladimira v Montrealu, Ciril Čarga, župnik slovenske župnije v Winnipegu, Karel Cegljar, župnik sv. Gregorija Velikega iz Hamiltona in župniki na angleških farah: F. Skumavc, Karel Wolbang CM, Franc Turk, Anton Vukšinič, Franc Mihelič; poleg njih so bili v procesiji še sledeči: č.g.g. Tone Štrukelj iz Rima, p. Tadej Trpin OFM, Anton Zrnec, Franc Sodja, Ivan Jan, Tine Batič, prof. Jože Plevnik, Franc Slobodnik, Stanko Cegljar, Pinskauskis in Zbigniew Olbrich.

Sv. mašo je opravil in krsto blagoslovil prevzvišeni škof. V krasnem govoru se je poslovil od sobrata in sošolca č.g. Tone Zrnec. Govor je bil globok in mojstrsko sestavljen. Govor je dvigal duše in izvajal solze. Po sv. maši, pri kateri je vsa cerkev pristopila k sv. obhajilu, se je razvil mogočen sprevod, ki je bil več kot miljo dolg, na pokopališče Assumption, kjer imajo tudi Slovenci svoj prostor za zadnja počivališča na tem svetu.

Ob odprtem grobu se je še enkrat poslovil od sobrata predstojnik lazaristov č.g. Janez Kopač CM in zmoli skupaj z navzočimi še zadnje molitve. Vse žalujoče pa je povabil na kosilo v cerkveno dvorano. V imenu župljanov iz Montreala se je v kratkem nagovoru poslovil od pokojnega župnika predsednik cerkvenega odbora g. Štefan Perša. Pred krsto je stopil tudi njegov bivši ministrant Časar in mu v imenu ministrantov izrekel besedo v slovo. Tudi slovenska pesem je zadonela pokojniku v pozdrav in jesensko sonce je božalo njegovo krsto, preden so jo spustili v jamo.

(dalje na str. 7)

Montrealske novice

Hiša Božja in Naš Dom! Tak je bil napis na slavaloku pred vhodom v našo novo montrealsko cerkev. Ko neka zgradba postane ali je izbrana za cerkev, je prav in dostojno, da je s svetim blagoslovom določena in potrjena za kraj in prostor, kjer se naj izvršuje služba božja.

Z obredom blagoslovitve postane zgradba cerkev, zares hiša božja in vrata nebeška. Vse to smo mi montrealski Slovenci doživeli 11. septembra letos, ko je prišel med nas mariborski škof dr. France Kramberger ter blagoslovil našo novo cerkev. Na to posebno slovesnost se je naša skupina že pripravljala skozi celo leto, in smo že težko pričakovali trenutka, ko bo uradno odprta naša hiša božja in naš dom.

Dobro duhovno pripravljeni, ker je škof Kramberger prišel med nas že tri dni pred blagoslovitvijo in vodil tridnevno duhovno obnovo v spovednici in na prižnici, smo že težko pričakovali nedelje, ko bo blagoslovil naš novi oltar in cerkev. Začeli smo se zbirati že zgodaj zjutraj; mnogi so bili v skrbeh, da ne bo dovolj prostora za vse. Tako se je cerkev napolnila do zadnjega prostora že pred deseto uro. Ob deseti uri pa so zabučale orgle, pevski zbor je začel s pesmijo: Zvonovi so zapeli, pripravljen je oltar, v svetišče smo prihiteli uživati božji dar.

Skozi glavna vrata se je začel pomikati sprevod, z narodnimi nošami na čelu, belo oblečenimi deklicami, ministranti, ter duhovščino z gosposdom škofom.

K pristopu k oltarju je škofa Krambergerja pozdravil eden naših mlajših fantov, Robert Horvat, z besedami, ki jih je za to slovesnost sam napisal:

»Praznik je velik za našo župnijo, ker Vi, gospod škof, ste tukaj med nami, Vi boste našo cerkev blagoslovili, ki hiša je božja in skupni naš dom. Veselja navdajajo naša srca, ker ste nam podarili svoj čas, z božjo besedo ste nam razlagali in utrjevali ste vero naših src. Hvaležni smo Vam župljani, mi najmlajši in vsi starejši. Zato sprejmite ta šopek, ko kličemo tukaj zbrani, pristrčna Vam hvala in dobri Bog naj vas spremlja povsod!«

Po pozdravu je škof blagoslovil oltar in cerkev in nato je sledila slovesna služba božja, pri kateri je prepeval naš cerkveni pevski zbor pod vodstvom organista g. Franca Rogana ml.

Po maši pa smo se zbrali k slavnostnemu kosilu v lepo okrašeni dvorani, ki se je napolnila do zadnjega prostora, saj nas je bilo tam 500 in ni smilo jih mogli več sprejeti. S pesmijo pevskega zbora in s pozdravnim govorom predsednika cerkvenega odbora g. Štefana Prša, nastopom mladih pevcev in plesalcev ter z govorom župnika Franca Letonja, se je k besedi še enkrat oglasil

škof Kramberger, ki je poudarjal, da naj ostanemo bratje in sestre in naj ne pozabimo na ljubezen do Boga, matere in domovine. Med nami je bil tudi predstojnik slovenskih lazaristov g. Janez Kopač, ki je nam tudi čestital k uspehu.

Vse to se je precej zavleklo in smo že težko čakali, da začnemo s slavnostnim kosilom, katerega so nam pripravile naše dobre, požrtvovalne žene in dekleta. Po dobrem kosilu in izvrstni kapljici smo se zabavali celo popoldne v razgovoru s prijatelji in znanci. Bili smo zares kot ena velika slovenska družina!

Vse je bilo lepo in zadovoljno, le da smo pogrešali med nami bivšega župnika Janeza Jeretina, ki je moral zapustiti župnijo in se podvreči operaciji in ki je bil tačas na zdravljenju v Torontu (Op. ured.: Kakor poročamo drugje v današnji AD, je g. Jeretina dne 6. novembra, ko je bil ta dopis že v urednikovih rokah, preminul.) Zelo je bil želel, da bi bil med nami, vsaj je to željo izrazil, ko sta ga naslednji dan v bolnišnici obiskala škof Kramberger in župnik F. Letonja. Ob slovesu je g. župniku naročil, naj nam župljanom sv. Vladimirja pove tole:

Vesel sem in Bogu hvaležen, da so se načrti in želje uresničile ter bile kronane s tako lepo slovesnostjo. Veselim se z vami in vam čestitam, toda, dragi moji župljani, ne pozabite, kar sem povedal, ko sem se poslovil od vas. Zavedajte se, da delo nikakor ni končano. Sedaj, ko imate lepo cerkev in prostore, morate začeti delati na tem, da bi čez nekaj let lahko doživeli slovesnost nove maše. Zato molite v ta namen in zavedajte se, da ste kristjani in da to morate biti vedno in povsod. Jaz bom daroval svoje trpljenje v ta namen. Kajti znamenja žive in resnične vere ni samo lepa, urejena cerkev, ampak duhovni poklici. Zato ne pozabite, ohranite v spominu, da božje kraljestvo ni jed in pijača, ampak mir in edinstvo v Svetem Duhu, ki naj vas blagoslavlja in vodi ...

Ob tej priliki naj bo zahvala g. Francetu Krambergerju, mariborskemu škofu, da se je odzval vabilu in prišel blagosloviti našo cerkev.

Zahvala vsem dušnim pastirjem, ki so delovali v župniji sv. Vladimirja. Zahvala cerkvenemu odboru in vsem, ki so v času obstoja slovenske župnije v Montrealu s svojim delom pomagali in žrtvovali svoj čas v blagor slovenski skupnosti. Zahvala vsem župljanom za vso pomoč, materialno in duhovno, da smo mogli doživeti ta velik in pomemben dan v Montrealu.

Posebna zahvala tudi vsem slovenskim rojakom iz Amerike, kateri so nas tudi denarno podprli. S tem ste dokazali, da nas vera in naša narodna zavest združujeta in povezuje. Naj nam bo vera luč, naš jezik

Mariborski škof z duhovščino ob blagoslovitvi

(Foto: Fr. Rogan ml.)

pa ključ, da bomo dospeli do končnega cilja življenja!

* * *

Dne 18. septembra smo doživeli drugo veliko slovesnost v Montrealu! ponovitev nove maše, ki sta jo opravila novomašnika lazarista čč.gg. Marko Cukljati in Tomaž Mavrič iz Argentine. Obiskala sta nas na poti, ko sta se vračala iz Slovenije, kjer sta na praznik sv. apostolov Petra in Pavla prejela mašniško posvečenje.

Tudi za to slovesnost se je cerkev napolnila, ker je bil to za nas Slovence res poseben praznik. Ponovitev novih maš se zelo redko dogodi, posebno v Montrealu. Po maši smo se zbrali v dvorani in ob kavi in pecivu imeli zelo prijeten razgovor z novomašnikoma. Ob slovesu smo jim tudi izročili pozdrave našim sorojakom v Argentini, in želeli, da bi se srečno vrnila v Argentino med svoje domače, ki so jih verjetno že težko pričakovali.

Dne 5. oktobra je našo skupino zadela žalostna vest, da nas je po dolgi in težki bolezni za vedno zapustila ga. Kristina Martek rojena Spetič v vasi Čepno pri St. Petru na Krasu (danes Pivka) na Primorskem. Dopolnila je 58 let in umrla ravno na dan 25. obletnice poroke. Bila je dolgoletna in vnet članica cerkvenega pevskega zbora. Sodelovala je do zadnjega, dokler ji je zdravje dopuščalo.

Draga Kristina, slovenska skupina v Montrealu te bo zelo pogrešala, posebno cerkveni pevski zbor, ki ti je bil tako pri srcu. Tvojega soprana ne bomo več slišali pri sv. mašah, prepričani pa smo, da si že pridružena pevskim zborom nad oblaki. Bog naj ti bo za vse delo, ki si ga opravila za cerkveni pevski zbor, bogat plačnik, tvojemu možu, sinovoma in sestri pa naše sožalje.

Montrealčan

Kanadski rojaki!
Poročajte o društvenih in osebnih novicah v Ameriški Domovini!

Iz slovenskega Toronta

(nadaljevanje s 6. str.)

Pri kosilu se je župnik č.g. Janez Kopač prav lepo zahvalil vsem, ki so kakor koli pripomogli, da so bili ti trije dnevi, ki so zaključili zemeljsko potovanje č.g. Janeza Jeretine res veličastni v svoji žalosti: omenil je pokojnikove sobrate v duhovništvu, pevce, darovalce maš in darov, sorodnike, zlasti staro mater in pokojnikovo sestro, ki je pomagala v bolezni, in končno vse, ki so kakor koli sodelovali.

Naj še poročevalec doda svojo misel. To niso bili navadni dnevi, ko se svojci in prijatelji poslavljajo od rajnega. Bila je to kot tridnevna duhovna obnova. Mrtev duhovnik je molče klical iz večnosti, kako minljivo je vse na tem svetu. Šele ko človek vse zapusti, šele tedaj postane prost, da se vrže v božje naročje. In koliko stotinam Slovencev je te dni ta miselnost pretresala duše. Pokojni duhovnik Janez je bil še mrtev—dušni pastir.

Por.

SLOVENEK VICE-KONZUL V KANADI

Verjetno med Slovenci v Kanadi še ni znano, da je avstralski vice-konzul v Vancouverju, B.C. Slovenec Johnny Falež, ki odlično obvlada tudi slovenščino.

Johnny je bil rojen 17. decembra 1954 v Canberri od slovenskih staršev Cvetka Faleža in Ade, roj. Velen. Končal je vse šole in diplomiral na kat. Daramalan College-u. Najprej je bil zaposlen pri Commonwealth banki, potem je pa stopil v službo ministrstva za trgovino. Dokončal je še dveletni študij ekonomije na narodni univerzi.

Slovenščino je John obvladal že od malega, ker je bila »uradni« jezik v družini. Leta 1974 pa je pred Božičem oče oba sinova poslal tudi za nekaj mesecev v Argentino, ker je bilo takrat govora o izmenjavi izseljenke mladine.

John je poročen že od leta 1976 s Susan Roberts, ki se je

odlično vživela v slovenske izseljenke razmere. Sodelovala je v canberskem Slovenskem domu, obiskovala tudi slovensko šolo in pri maši več let spremljala na orglah petje. Tudi v tej družini, kjer so trije otroci, je »uradni« jezik slovenščina.

Ministrstvo za trgovino razpolaga v Vancouverju, B.C. s postojanko »Trade Post«. Vodi jo Trade Commissioner. Ista državna postojanka tudi upravlja konzularne posle, katere je sedaj za tri leta kot polnopravni avstralski vice-konzul prevzel John Falež. V Kanado je prišel v avgustu. Tudi Slovenci v Kanadi čestitamo svojemu rojaku in mu iz srca želimo srečno in prijetno bivanje v Kanadi. (Povzeto iz *Misli*, sept. 1983)

SLOVENEK, AVSTRALSKI PRVAK, V TORONTU

V septembru je prišel v Toronto iz Avstralije mladi Branko Tomažič, ki je večkratni prvak-harmonikar. Prišel je na študij glasbe. Med Slovenci v Avstraliji je zadnjikrat igral v Baragovi dvorani v Kew, ko so priredili — kakor poročajo *Misli* — mladinski koncert 28. avgusta 1983.

Branko je žel val navdušene-ga ploskanja na tem zadnjem koncertu. Treba bo poskrbeti, da bo sedaj, ko je v Torontu, pokazal svoje muzikalne sposobnosti tudi rojakom v Kanadi.

Branko, dobrodošel! Por.

V srcu grešnika se vznemirja svetnik, in grešnik se vznemirja v srcu svetnika. To je človekova usoda. Svetnik in grešnik se ne moreta sprijazniti z njo.

JULIEN GREEN

Bog ni nikoli ustvaril meja.
GANDHI

Bog ne bi bil ustvaril sveta, če bi to pomenilo konec ustvarjanja; ustvaril ga je tako, da svoje stvariteljsko delo brez predaha nadaljuje.

MOJSTER ECKHART

ANDREJ KOBAL

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

(nadaljevanje)

V okrožnem mestecu Odawara sem po dolgem iskanju našel starega japonskega prijatelja Okamuro s Columbia univerze. Dasi od vojne pohabljen in nesposoben za potovanja, mi je veliko pripomogel do spoznavanja lepe dežele. On mi je na primer izbral učitelja jezika in me uvedel med svoje znanke, tako da sem več prostega časa uporabljal v njih družini kot med Amerikanci. Teh je bilo tista leta na stotine v vsakem važnem mestu. O nepozabnem Okamuri je dovolj snovi za roman, zato bom skušal njega in njegove na kratko posebej opisati.

Učitelja je Okamura kot študent spoznal s potovanja v Ameriko. Tašikawa je sicer študiral na čikaški univerzi, a ostala sva v pisemnih stikih in so po povratku v domovino sestajala kot člana Japonsko-ameriškega krožka, ki je obstajal pred vojno; člani so bili večinoma prejšnji študenti v Ameriki.

Med vojno je bil krožek razpuščen in člani osumljeni kot nepatriotični. Dvomim, da se je kateri med njimi izneveril svoji domovini; a za vojno se povečini niso navduševali. Kot mi je Okamura pripovedoval, so prejšnji študenti in poznavalci Amerike v razgovorih izključevali možnost japonske zmage celo s sodelovanjem Nemčije in Italije. Tako mi je zatrjeval tudi Tašikawa, ko sva se pred začetkom učnih ur pogovarjala po angleško.

Tašikawa je bil nastavljen na univerzi v Tokiu kot profesor angleškega jezika. Obvla-

dal ga je popolnoma, a v naglasu ne brezhibno. Pri pouku je dosledno skušal izključiti vsako angleško besedo. Le od začetka, ko mi je razlagal slovnico, ali bolje rečeno besedni red, je bil pouk celo uro v angleščini; japonske besede je dodajal.

Za naučenje njegovega jezika je smatral najvažnejše, kako se besede uvrščajo v stavke. »Naučite se pomena besed in načina, kako sestavljajo stavke!« je naročal. »Izgovarjavo in naglas dobite stopnjema, a toliko in toliko besed za vsako učno uro. Najprej je osebek, sledi objekt, glagol pride zadnji.«

Dal je take primere: »Ali ste (si) moj prijatelj?« - *Anata-wa watakusi-no tomodati des-ka?* Prevod besed:

Anata - vi ali ti

wa - nekaj kazalni zaimek, približno »kolikor se vas tiče« (ta japonski privesek je skoraj dosledno neobhodno potreben)

watakusi - jaz

no - od (torej od mene ali moj)

tomodati - prijatelj

des - si ali ste

ka - ali, vprašalni privesek h glagolu.

Od začetka se mi je tako uvrščanje besed zdelo malone otročje, a pomagala je enostavnost pravil. Vsako uro sem se naučil pomen predpisanega števila besed in jih sestavljal v stavke, da jih učitelj pregleda in popravi.

Bolj vestnega mentorja bi ne našel nikjer. Ker beril ali vadnic ni bilo, je za pouk sestav-

ljal tekste, iz njih učil in mi jih puščal za ponavljanje doma. Taka »berila« je zložil in vodil razgovor o predmetih, katere sem dobro poznal, tako da sem že po razumevanju nekaj besed lahko ugibal pomen drugih. V tem praktičnem načinu poučevanja sva se pogovarjala o Chicagu, univerzi, ki je bila obema dobro znana, nje profesorjih in o življenju v velikem mestu.

Nadaljevala sva tri mesece, dvakrat po dve uri na teden, včasih večkrat, po dogovoru. Ko sem se že za silo pogovarjal v njegovem jeziku, je bil pripravljen naučiti me abecede ali pisemnih znakov. Ti pa, navzlic poenostavljenju iz starega pravopisa, niso lahki. Poizkusil sem in uvidel, da bi ne imel niti časa niti potrebe poglabljati se v komplicirano orientalsko pisavo. Kar sem želel, sem dosegel: sposobnost vsakdanjega občevanja v trgovinah in s služabniki.

Še nekaj drugega o japonski govoricu mi je razložil Tašikawa. Jezik ni samo eden, so pravzaprav štirje, ne narečja, toda razlikujoči se v pomenu besed in njih rabi. Vsakdanji jezik je različen od starinskega, književnega in klasičnega, kateri je skoro enak klasični kitajščini. Poleg tega je jezik za dvorjanike silno neokreten in pretirano poetičen. Soli se na primer ne reče »sol«, ampak »cvet morskih valov«.

Najrazličnejši so izrazi za nazivanje sebe ali drugih oseb; odvisni so vedno od okoliščin ali od stanu osebe, ki govori, in one, ki posluša. Če je višnji po stopnji, se nagovarja drugače kot nižji. Beseda *watakusi* (jaz) se na primer nadomesti s samostalniki, ki pomenijo »sluga«, »nerodnež«, »tvoj mlajši«, »tvoj starejši«, »oseba na tej strani« itd. Po predstavi bi šlo takole: »Oseba na tej strani ne verjamem«, kar pomeni: »Jaz ne verjamem.«

Pouk s Tašikawo je torej prenehal, ne pa družabni stiki. Prišel je v goste in pri mizi sva se pogovarjala v njegovem jeziku. Obratno sem obiskal njegovo veliko družino otrok v šolskih letih. Imeli so sicer svojo hišo z vrtom za zelenjavo, a preživljanje ni bilo lahko.

Cene življenjskih potrebščin na karte, še bolj pa v prosti prodaji, so bile previsoke. Prinesel sem jim nekajkrat košare mesnih in drugih konzerv iz ameriške zaloge, kjer se je vse dobilo po zelo nizki ceni, in je nam preostajalo.

Biti pa sem moral previden, da jih z darovi ne spravim v zadrego. Japonci se kot drugi orientali osramoti, če sprejema darove, a sam ne more s čim povrniti. Izgovor za darilo sem našel s kakšnim naročilom za prevode izrezkov iz tokijskih revij. Če sem jih potreboval ali ne, sem prosil, da mi prineseno prestavi.

* * * *

je. V stikih z njimi sem primerjal njih vtise.

Avstralci (s temi sem imel precej poslov) so se obnašali kot nekdanji angleški kolonialisti: od Japoncev so pričakovali pokorščino. Angleži ravno tako, a so bili bolj skromni v svojih zahtevah. Med Novozelandci so se našli taki, ki so iz vsega srca prezirali Japonce, njih običaje in hrano, govorili o njih kot o opicah in jih zaničevali kot zagrizeni južnjaki zamorce.

Med Amerikanci sem naletel v veliki meri navdušenje za deželo in prebivalstvo. Morebiti je bilo zato sodelovanje z njimi za nas lažje kot za druge narodnosti okupatorjev. Kot premagan narod so čutili premoč Amerike, katere prokonzul MacArthur svoji vojni upravi ni dopuščal vmešavanja v notranje zadeve naroda, ki je težko preboleval poraz po dolgih letih prenapete propagande o svoji slavi.

Osramočen orientalec ima izraz v besedah, da je »izgubil obraz«. V prizadevanju dobiti nazaj svoj »obraz« sta Japoncem služila kot uteha dva izgovora. Narod je bil zaslepljen in zapeljan od militaristov. Precejšnje število teh je bilo obsojenih zaradi vojnih zločinov. Na splošno bi rekel, da so ljudje obsodbe odobraval.

Hitro so pozabili prejšnje oboževanje mogotcev, ki so narod zavedli v vojno; ljudstvo je pokorno sledilo fevdalnemu baronom že po tradiciji pokorščine, čeprav za militarizem ni bilo posebno navdušeno. S psihološkega stališča je obsojanje vojaške kliše na vladi dobro služilo, da narod dobi nazaj svoj »obraz«.

Javno preziranje nekdanjih generalov in admiralov je postalo del utehe nad porazom.

(se nadaljuje)

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE, JOLIET, ILL 60434

Since 1914...

The Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only.

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba

sv. Družine

Officers

President.....	Joseph J. Konrad
First Vice-President.....	Ronald Zefran
Second Vice-President.....	Anna Jerisha
Secretary.....	Robert M. Kochevar
Treasurer.....	Anton J. Smrekar
Recording Secretary.....	Nancy Osborne
First Trustee.....	Joseph Sinkovec
Second Trustee.....	Frances Kimak
Third Trustee.....	Anthony Tomazin
First Judicial.....	Mary Riola
Second Judicial.....	John Kovas
Third Judicial.....	Frank Toplak
Social Director.....	Mary Lou Golf
Spiritual Director.....	Rev. Lawrence Grom, O.F.M.
Medical Advisor.....	Joseph A. Zetar, M.D.

ZAK-ZAKRAJSEK

pogrebni zavod

6016 St. Clair Ave.

New Phone - 361-3112

Nova tel. st. 361-3112

John Fortuna, licenciran pogrebnik

(TX)

"SLOVENIA RADIO PROGRAM"

HEARD COAST TO COAST
4 till 5 on Saturday afternoons E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119